

რედაქცია

მელი მ. ნოვის ქუჩაზე, არტე ჩაიგეტოვის სახლში.

ხელის-მოწერა

რედაქციაში და სტ. მელიქიშვილის სტამბაში. ქალაქს ვარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисѣ. Въ редакцію газеты „Дროაზა“.

ვაჭრობის ფასი

წელიწადში — 8 მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან. ცალკე ნომერი — ერთი შაური.

დროაზა

გამოდის კვირათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

განცხადების ფასი

დიდი ასოებით, ასოზე — 1 კაპ., ასო-მოკრულით, სტრიქონზე — 8 კაპ., ციცოროთი, სტრიქ. — 5 კაპ., პეტით — 4 კაპ.

თუ საქმიანობა მოითხოვს, რედაქცია გასწორებს და შეამოკლებს გამოგზავნილ მატერიალს. დაუბეჭდელი მატერიალი არ დაუბრუნდება.

ამ თვის 11-ს „დროაზის“ რედაქცია ველიამინოვის ქუჩაზე, არტე ჩაიგეტოვის სახლში, პოლიციის პირ. და პირ, გადავიდა და ამის გამო ვსთხოვთ, დღის უამდგამ, ვინაც ხსენებულ რედაქციასთან რამე საქმე ექნებათ, ამ აღკვეთით მიმართონ.

ვირველი სმეტეფანისა და ოთხი თვის ხელის-მოწერა „დროაზაზე“

ახალი ხელის-მომწერნი მიიღებენ გაზეთის ყველა ნომრებს ამ წლის 1 სექტემბრიდან ვიდრე 1876 წლის 1 იანვრამდე. ფასი ოთხი თვის ხელის-მომწერლებისათვის სამი მანეთია, ნახევარი წლის გაზეთისა — 4 მან. და 50 კაპ.

საქართველო

ყურადღების ღირსი ჰაზარი

შვედოთ დაბეჭდილია წერილი ქაზის შკოლის მასწავლებლის უფ. ივანე როსტომაშვილისა. მიაკციეთ ამ წერილის შინაარსს ყურადღება. პეტროვი ისეთს საგანს შეეხება, ისეთს წინადადებას გვაძლევს, რომელიც სრულის ყურადღების ღირსია. წინადადება მდგომარეობს იმაში, რომ ჩვენს სოფლებში, ჩვენებური ვაჭრებისაგან ილაჯ წართმეულ და გაცარცულ ხალხისათვის გაემართოთ ისეთი დუქნები, სადაც სოფლებს ყველაფრის ყიდვა შეეძლოს, რაც იმას ცხოვრებისთვის ეჭირება და სადაც აგრეთვე შეეძლოს ყველა თავის ნაწარმოების გასაღება. დუქანი იქნება სოფლის ხარჯით გამართული, სოფლის საკუთრება. მასწავლებელ სოფელი თავის თავს არ მოატყუებს: უფრო კეთილ-სინიდი-სიანი ვაჭრობა შეიძლება ამ დუქანში და რაც წმინდა შემოსავალი დარჩება, ისევე სოფლის ხალხს — მებატონეებს შუა გაიყოფა. მართის სიტყვით, პეტროვი გვიჩვენებს ისეთი „მომხმარებელთა საზო-

გადგობანი“ დავარსოთ, როგორც სხვაგანაც ბევრია ამ ქვეყანაში და როგორც არის, სხვათა შორის, გამოჩენილი როსტომის ამხანაგობა ინგლისის მუშებისა. რაღა თქმა უნდა, რომ ეს ჰაზარი მშვენიერი და მოსწრებელი ჰაზარია. შოველი საქმე, ყოველი წინადადება, რომელიც ჩვენი ხალხის განთავისუფლებას გვიქადას იმ სოფლის წურბელებისაგან, რომელთაც ვაჭარს, ჩარჩს ეძახიან და რომელნიც უკანასკნელ სისხლსა სწოვენ, ტყავს აძრობენ ხალხსა, ამისთანა საქმე, რასაკვირველია, ყველასაგან, ვისაც ხალხის ბედისთვის გული შესტკივა, თანაგრძნობას და დახმარებას უნდა მოელოდეს. და, უფლები, რომ ზემოხსენებული წინადადება სწორეთ ამისთანა საქმეა. მაგრამ ყველა ამისთანა მრჩეველთა და წინადადების მომცემთ ერთი ჩვეულება სჭირთ: ისინი დარწმუნებული არიან და სხვებსაც არწმუნებენ, რომ ეს იმათი საშუალება ყოველ გვარ უბედურებისა და გაჭირებისაგან გამოიხსნის ხალხს. მართი ურჩევს, ესთქვათ, პურის მალაზიებსა და გვარწმუნებს, რომ თუ ხელს ყოველ სოფელში მალაზიები იქნება, ხელ-ზეგ ხალხი არავითარ ნაკლებევენებას აღარ იგრძნობს; მეორე შკოლების გამართვას გვიქადაგებს და გვეუბნება: ოღონდ ჩვენში შკოლები გაიმართოს და ნახეთ — რა კეთილდღეობაში ჩაეარდება ხალხი, მესამე სასოფლო ბანკისაგან მოვლის ჩვენში ამ ქვეყნიურ ნეტარების დაარსებას; მეოთხე კარგი სამდღელოების წყალობით, მეხუთე მკითხვების მოსპობით და სხვ. და სხვ. ამ პირთ ერთი რამ ავიწყლებათ: რომ ხალხი მარტო ერთის მხრით და ერთის რომლისაზე მოვლენისაგან არ არის შევიწროებული, დაჩაგრული და დაღარიბებული; ავიწყლებათ, რომ ხალხის ცხოვრება ერთობ მთელია, რომ იმას სხვა და სხვა მხრით და სხვა და სხვა გვარი დახმარება და საშუალება ეჭირება, რომ ერთის ვაჭრებისაგან ერთი სახსარი იხსნას, მეორესაგან მეორე და ასე ამ გვარად; რომ დედა-მამაზე ისეთი ერთი რომელიმე ჯადო არ მოიპოვება, რომელიმე რომელიმე ხალხი უეცრად და ერთბაშთ ყველა ვაჭრებისაგან და ყველა უბედურებისაგან დაიხსნას. შკოლას თავის დანიშნულება აქვს, საზოგადო პურის მალაზიას თავისი, კარგ, პატროსან მდღელებსა კიდევ თავისი და სხვ.

მაგრამ თქმა: რომ ეს ჩემი სასოფლო ბანკი ერთბაშთ განკურნებს ხალხის ყველა წყლულებსაო, — ამის თქმა შეცდომაა, და არა თუ შეცდომა, მანებელიცაა, რადგან ეს საქმით არ ასრულდება და ამის გამო ხალხს ერთს სასარგებლო საქმეზე გული აუცრუდება. აი, ახლაც: უფ. როსტომაშვილი ამბობს, რომ ათასი ბანკი რომ ექნეს ჩვენებურ გლეხებს, ვერას უშველისო. „ზონებამ ჩვენი ხალხის ახლანდელი მდგომარეობიდან დასახსნელად მიჩინაო, გაუმართოთ ისეთი საზოგადო მალაზია, სადაც ის ჰყიდულობდეს ყველაფერს, რაც მისთვის შეადგენს უსაჭიროებს საგანსა და რასაც თითონ არაკეთებდეს.“ უჭეველია, რომ ეს საზოგადო მალაზიები ხალხს დიდ სარგებლობას მოუტანენ, ბევრ გაჭირებაში დაეხმარებიან. მაგრამ ისიც უჭეველია, რომ ეს საყოველთაო მკურნავე საშუალება არ არის. თუ ზოგიერთს სოფლის საზოგადოებას ამ გვარმა მალაზიებმა ის სარგებლობა მოუტანა, რომ ცოტათი მაინც გაათავისუფლა იმ სოფლის წურბელებისაგან, რომელნიც ჩვენში თან-და-თან ასე მრავლდებიან, — ესეც დიდი დამსახურება იქნება. და რომ ამის შესრულება შეუძლია ამ გვარ მალაზიებს — ამაში ეჭვი არის. მაგრამ ამ მალაზიებს თავიდაპირე ზოგიერთი დაბრკოლება მოეძის, რომელზედაც ვეცდებით შემდეგში მოვილაპარაკოთ. ს. მესხი

ძველმა ქართველმა 70 წლისამ, რომელმაც დაატანა, რომ „მე ვარ მონათლული ქართველის მღვდელის ძალანდარიშვილისა. ამითი და სხვა გარემოებითა ჩვენ ეყუთენით ქართველობას და არა თათრებსო...“ მ. ნიკოლაიშვილი მსურვეთი, 28 სექტემბერს

იუბილეების დღესასწაულები ამროსაში

სხვა განათლებულ ქვეყნებში, მაგალითად შვეიცარიაში, საზოგადო მიღებულია საერო დღესასწაულები, სადაც მიზნათ რომელიმე მხარე ხალხის გონებით ან გნებებით წარმატებისა არის, ამას ხშირად შეხედებით: პედაგოგიური, მუზიკალური, სამეურნეო და სხვა კრებები არიან ხოლმე სადღესასწაულო შემთხვევებად. მართი რომ თითონ საგნებიც მისთანა არიან, რომ არ შეიძლება კაცმა დიდის სიამოვნებით და სიხარულით დაუყრას ამისთანა შეხვედრას. ამისთანა ქვეყნებში, სადაც ყველას მიზნათ, ყოველ ნაირ მოქმედების სახელმძღვანელოთ საზოგადო ბედნიერება, ხალხის ცხოვრების გაუმჯობესება და გონებითი წარმატება არის, იქ თითოეული ცალკე და ყველა საზოგადოთ დანდობილი არიან ერთმანეთზედ, ერთმანეთის სურვილს გრძნობენ და ერთმანეთის გულის პასუხი ესმისთ. მათი ცხოვრება ისე მიმდინარეობს და ყოველ საზოგადო მოვლენას მისთანა შემდეგი აქვს, რომ ჩვეულება საექვოთ აღარა სდებს ამ ნაირ შემთხვევების მნიშვნელობას. მერმეთ დღესასწაულისათვის მომზადებაც იმ ნაირათ არის ხოლმე, რომ არ შეიძლება, რაც უნდა გულგრილათ იყოს კაცი ამ ნაირ მნიშვნელობაზედ, არ გაიღვიძოს მის გულში თანაგრძნობა. შეუდგებიან თუ არა დღესასწაულისთვის მომზადებას, იმ დღიდანვე ცხადათა სიხანს ყველასათვის, რომ მნიშვნელება მარტო ერთი და ორისათვის არ არის დანიშნული, თუ საკუთარი ბარათებით და თუ სხვა და სხვა ნაირი განცხადებებით იწვევენ ყველას. მაგებლების მოწადინება არის, რაც შეიძლება მეტი მონაწილეობა მიადებინოს საზოგადოებას, მეტი თანაგრძნობა აღძრას მასში. ამისთვისაც ყოველნაირი დღესასწაულის ნაწილი: სამეცნიერო, თუ სამხიარულო ყველასათვის გახსნილია და არავითარი ფორმარული წესდება არ აბრკოლებს არავის.

მოკვლეთის აგება

ოსმალის საქართველოს არეულობის თაობაზე, ჩვენ შემდეგი ახალი ამბები მივიღეთ: „როგორც თქვენი გაზეთის მე 101-ში იყო გამოცხადებული, ოსმალის მმართველობის ბრძანებას არ დემორჩილდნენ ისეთნი პირნი, რომლებთაც კი შეუძლიანთ აღება იარაღისა და ახლა აქეთ მოლაპარაკება, რომ არამცა და არამც არ წაეიდნენ. რომლებიც კი იყვნენ მათში საწყალი, ღარიბი და ხელმართ კაცები, ისინი კი იძულებით გამოუყვანილ იქმნენ: 20 კაცი გაგზავნეს ბათუმში და დღესაც იქ არიან; დანარჩენებს მოლაპარაკება ჰქონიათ: თუ აიძულეს გასულაზედ, უთუოდ წინააღმდეგობა გაიწიონ. ეს ამბავი მითხრა მე გუშინ ერთმა ჩემმა ნაცნობმა იქ მცხოვრებმა

